N. 84

KURYER LITEWSKI

w WILNIE dnia 17. Pazdziernika V. S. ROKU 1808.

S. PETERS BURG V. S. d. 2 Pazdziernika. Dalsze czynności woysk Rossyiskich w Finlandyi. GL. Raiewski złączył się z korpusem dnia 3 września; na iego mieyscu osadził Wazę GM. Knoring z korpusu GL. X. Galliczyna, G. M. Jankowicz odebrał rozkaz łączyć się z GL. Grafem Kamieńskim 2; ten zostawał dzień cały na iednym stanowisku; straż przednia poszła naprzód naprawować zruynowane mosty i ścigać nieprzyiaciela do Nikarlebi.

Półkownik Włastow po utarczce w Kauzbi odkrył, że Podpółkownik Fiant cofał się dwuma drogami na Gamle Karlebi i Kronobi; zatem rozdzieliwszy woysko na dwie części, poszedł za guruiącym nieprzyiacielem dwuma drogami, i tegoż dnia wszedł do Gamle Karlebi: Fiant z większą częścią brygady ustąpił do Uleaborga wielki most na rzece zrzuciwszy. Część druga oddziału Półkownika Włastowa posłana do Kronobi, attakowała oddział G. Kripenberga 2000 ludzi liczący; niemógł iednak w tey liczbie odeprzeć mnieyszey siły naszey, która póty iego utrzymywała, aż Półkownik Włastow mógł odstąpić od Gamle Karlebi, i połączyć się nieprzerznięty z resztą swego oddziału 1000 ludzi ogułem wynoszącego.

O iedynastey wieczorem dnia 4 września. Przednia straż Półkownika Kulniewa po małey z nieprzyiacielem utarczce zaieła Nikarlebi: d. 5 popsute przez nieprzyiaciela mosty były naprawione; i cały korpus z oddziałem GM. Kozaczkowskiego, rozłożył się pod tem miastem po obu stronach rzeki. Przednia straż postąpiła do Soklot, a forpoczty ieszcze o dwie wiorsty daley zbliżyły się do nieprzyiaciela. Spalone mosty zastanawiaią nieco woyska nasze w poruszeniu w wąwozach; temi idąca iedyna droga, nie maiąca ani w prawo ani w lewo naymnieyszey ścieszki, niepozwala nam ani obeyść ani oderznąć żadney cząstki Szwedów, ani opanować działa, lubo nieprzyiaciel cofa się w wielkim nieporządku.

Przedarła się dnia 7 straż przednia do nieprzyiacielskich forpocztów. GM. Kozaczkowski przeprowadzony do Sundbi miał zaiąc Jakobsztat; statki nieprzyiacielskie razy kilka wystrzeliwszy uszły z tego portu na morze. Tym czasem straż przednia do Banas przyszła; tam znalazła wszystkie mosty spalone, i nieprzyiaciela z mocnemi siłami na drugiey stronie gotowego do odporu postrzegła; wygodne położenie wnosić kazało, iż będzie nam bronił przeprawy; oddział więc GM. Demidowa postawiony był w doł rzeki o pułtorey wiorsty od drogi, dla wystawienia bateryi i zasłonienia naszey w tem mieyscu przeprawy, która tym była niebespiecznieysza dla nieprzyiaciela, że po iey skutecznieniu można było w tył bateriow iego zachodzić. Wszystkim woyskom rozkazano opuszczać Nikarlebi i Jakobsztat a łączyć się z korpusem. Półkownik Turczaninow z batalionem Wielikołuckim i szwadronem ułanów posłany był do Purmo dla uważania wszelkich obrótów.

Dnia 8 kiedy wszystko zgotowano, kiedy część piechoty że skrzydła lewego zaczeła przeprawować się, kiedy mieliśmy nazaiutrz rano attakować nieprzyiaciela, o czwartey z południa bez odporu odstąpił, daiąc pole naszym, którzy tylko przeyść mogli, ścigania siebie. Dopędzili nasi straż tylną w Krekniewie, i zaczeli z lewego i prawego boku ią obchodzić, tem bardziey uciekali Szwedzi do Jazbi, paląc za sobą mosty, z tych ieden ugaszony przez strzelcow i kozakow, przy drugim przywitani zostali silnym z dział i strzelby ogniem.

GL. Graf Kamieński 2 wyciągnoł linią przeciw nieprzyiacielskiemu stanowisku, z Półku 1 strzeleckiego, dwuch rot 25 strzeleckiego, szwadrona ułanow, i kozakow, które pod dowodztwem Półkownika Frołowa nayblizsze były nieprzyiaciela; tym czasem z tyłu wyciagnioney linii naprawowały się mosty dla przeprawy artyleryi; o świtaniu dnia 9 staneła straż przednia na lewym brzegu a tymże zamiarem co i w Banasie. Gdy mieszkańce dali wiedzieć, że od Purma są ścieszki do niewielkiey drogi na Lopoiasmi idącey, i że w Essie most znayduie się, rozkazano GM. Kozaczkowskiemu w Banasie z batalionem Kałuzkim, 26 strzeleckim, i częścią iazdy pozostałemu, tem mieyscem przechodzić, zaiąc o świcie przeprawę przy Essie i nieprzyiaciela trwożyć, na którego miał uderzyć całemi siłami, ieżeliby huk dział usłyszał. Półkownikowi Kulniew zalecono pospieszyć budowlę przewozow, i część piechoty pod zasłoną bateryi przeprawić, dla spędzenia nieprzeiacielskich forpocztow.

Stał nieprzyiaciel za szeroką i bystrą rzeką, zasłoniony dwuma bateriami, iedną o 8 działach, drugą o 4; wdoł rzeki wysypane były nad spadzistym brzegiem szańce i podziałane zasieki; z przodu cały las z przeciwka wyrąbany niepozwalał pokazać się na tey przestrzeni: lecz kiedy GM. Kozaczkowski zaszedł od Essy z boku, i kiedy nasi strzelce z iazdą nieprzyiacielskich przepędzili za Kolmy; opuścił natenczas to ważne stanowisko. Wysłano w pław kozakow ścigać nocą nieprzyiaciela; straż przednia iuż od rana w Laklax będąca równie do pogoni należała. Tegoż dnia zaieliśmy Kronobi.

D. 10 września po południu woyska z korpusu GL. Graffa Kamieńskiego po małey utarczce weszły o siodmey z południa do Gamle Karlebi. Spalili Szwedzi wszystkie mosty, musiała więc prze-

dnia straż zastanowić się przed wielkim mostem o 8 wiorst od miasta. Wzieliśmy w niewolę 26 ludzi. Tym sposobem w dni 20, licząc od Kourtanskiey bitwy do opanowania Gamle Karlebi, cała prawie Gubernia Wazowska pod Berło J. J. Mości podbita została, a armia Feld Marszałka Klingszporna 16000 licząca, oprócz uzbroionych wieśniaków, do 9 t. zmnieyszoną była.

Plan czynności lewego skrzydła armii J. J. Mości uzupełnionym został przez zaięcie Gamle Karlebi; dali przytem Rossyanie świetny dowod całemu światu, że męztwo i odwaga pokonywaią wszelkie zawady i że przemysł oraz prędkość w obrótach przełamały naymocnieysze z natury stanowiska naymężniey przewyższaiącemi siłami bronione.

Dnia 11, 12, i 13 woyska GL. Graffa Kamieńskiego 2 spoczywały pod Gamle Karlebi, oddział Półkownika Włastowa przeprawił się pod Niderwitel mostem umyślnie zrobionym, poszedł do Kelwio w zamiarze okrążenia stanowiska nieprzyiacielskiego na przeciw Gamle Karlebi za rzeką zaiętego, aby tym sposobem zmusić do odstąpienia ku Lachto. Odebrane dnia 18 doniesienia od GL. Tuczkowa 1 i GA. X. Dołhoruki uwiadamiaią, że ostatni złączył się z korpusem pierwszego przy Taywoli, że tym obrótem nieprzyiaciel zmuszony został opuścić nie dobyte i od natury utwierdzone stanowisko.

Dnia 14, 15 i 16 niezaszło żadne wydarzenie ważne. Główna kwatera dnia 16 była w Gamle Karlebi, dnia 17 przeniesiona do Nikarlebi, d. 18 była w Wazie.

GL. X. Bagration doniosł d. 11 września, że półki Kexholmski i 1 strzelecki przyszły do Abo, gdzie połączone z batalionem Pernawskim i Lipawskim składały oddział lewego skrzydła dowództwa GM. Borozdina. Batalion 30 strzeleckiego półku zaioł dawnieysze pod Kimito i Perterpe stanowiska; batalion 31 strzelecki osadził wyspy zasłaniaiące port w Abo; W środku koło Helsinga, Wemo i Nisztat, zebrał się oddział z półku Newskiego, dwuch rot Połockiego półku, i bataliona Pernawskiego pod kommendą GL. Baggowuta; na skrzydle prawym koło Biorneburga i Rauma dowodził GM. Somow 6 rotami Połockiemi, z strzeleckim i batalionem 30 strzeleckiego iazda rozciągniona nad brzegami dla związania kommunikacyi. Reszta poźniey.

WIEDEN d. 4 pazdziernika. Magnaci Węgierscy na Seym w Prezburgu zgromadzeni dobrowolnie ofiarowali złożyć 451 t. zł: ryńskich na założenie i uposażenie Akademii dla dobra i chwały oyczyzny. Jest wiadomość że stany przeięte miłością dla Króla swego postanowiły corocznie dopełniać wszystkie regimenta; przytem uchwaliły utrzymywać trzy odwodowe korpusy 36 t. ludzi maiące; i nadto są gotowe stany ustanowić ciągłą. Insurrekcyą, do której urządzą 50 t. piechoty, a 30 t. iazdy. Fortifikacye Komorry do skutku przychodzą, maiąc bydź wkrótce dokończone; ieden bastion upadkiem 60 ludzi przywalił, z których iedni zabici drudzy skaleczeni.

Goniec z Jass do Belgradu przybyły miał przynieść zlecenia odmiany rządu Serwianow tyczące się; to pewna że Senat dnia 22 wydał okolne do wszystkich Serwii urzędów rozporządzenia, ażeby mieszkańce nazywali się odtąd Serbianami, gdyż z dzieiow tego narodu pokazuie się że ten kray w starożytności nosił Serbii nazwisko; w urzędowych notach, doniesieniach, ma bydź Senatowi dawany tytuł wysokiey i panuiącey w Serwii Radzie: podług przepisu pierwszego od Rady Serbiyskiey, zaskarżenia do sędziow i Magistatów maią bydź ustne, a zaś skargi do wysokiey Rady na pismie bydź powinny zanaszane.

Król Bawarski dla zastąpienia wydatków, na założone trzy obozy, dla woysk ćwiczenia, postanowił w całym kraiu nadzwyczayny podatek, wynoszący połowę woiennego w r. 1806 uchwalonego; i ma się zapłacić na początku tego miesiąca: w obozie pod Auszpurgiem zgromadzone woyska czyniły popisy z naywyższą doskonałością iakiey tylko życzyć można. Mówią że dla deszczow iesiennych żołnierze po wsiach pomieszczeni zostaną.

Dnia 25 goniec z Konstantinopola przyniosł wiadomość, że flotta Angielska przez Dardanelle przedarłszy się do stołecznego portu wbiegła, W. Wezyr Bayraktar wezwał wszystkich magnatów państwa Ottomańskiego aby ziechawszy do stolicy radzili z nim o środkach dla odwrócenia niebespieczeństwa Porcie grożącego. Wiele mówią i piszą osobliwości o teraźnieyszym Królu Perskim, Futih Ulie Szach, którego Ambassador oglądał w Paryżu bibliotekę, teatr, i pompy. Rodem iest Kuiur mało znuczący; ma lat 33; urodę niepospolitą, bo naywyższych przenosi; brodę niezwyczaynie długą, co u Persow w wielkim iest szacunku; słowem posiada wszelkie doskonałości kraiowe; stolica iego w Theran; ma dwór okazały równaiący się wprzepychu wielkim Monarchom; ma synow 50, z których wielu w iednym dniu rodziło się; daiąc audyencyą zagranicznym posłom wdziewa złotogłowy i kleynoty, których blask od słońca oczy przeraża, maią bydź one naywyższego szacunku, iakich żaden Monarcha nie posiada; tak ubrany zasiada na tronie otoczony Królewiczami za któremi Ministrowie i urzędnicy stawaią; po pokoiach 2000 straży naywyborniey ubraney powinność odbywa; Mistrz ceremonii wprowadza cudzoziemca z powagą naywyższą: usiąść posłowi w przytomności Króla niewolno; pozwolenie tego honoru iest znakiem naywyższey dystynkcyi, do tey ma prawo Szeih Oolli Jslam naywyższy kapłan religii Mahometańskiey w Persyi. Ten Król iest opiekunem nauk od poprzedników zaniedbanych, które teraz ożywił; nadgrodził wielkorządcę Kashanu, który mu wiersze swoie ofiarował; sam posiada dosyć gustu i nauki, i nie iest naygorszym wierszopisem. Wszakże z dokładnością o iego rymotworstwie sądzić nie można, nie znaiąc gustu, zwyczaiu i sposobu pisania na wschodzie.

LONDYN d. 11 września. Dzienniki Angielskie zawieraią wiele uwag o teraźnieyszey woynie, a mało pewnych wiadomości; to niezawodna że Ministrowie którzy umieią i znaią dobrze słowo, brać, a niepoymuą i w słowniku podobno nieznayduią wyrazu, oddać, są zawsze bez względ-

dnemi na uwagi pisarzów. Różne może bydź zdanie o zabraniu czterech fregat Hiszpańskich, nastałem przed zapowiedzeniem temu narodowi woyny, dziś iedno iest rozumienie że dobra polityka radzi zagładzić tą plamę, i oddaiąc skarby zabrane ziednać umysły Hiszpanów: niewiadomo na co piastry, z fregat wzięte, użyte zostały; pewnie musiały powiększyć dochody publiczne, konstytucyą zaręczone. Ktokolwiek ma pomienione skarby, Parlament czy niektórzy obywatele, zawsze winni są one wrócić, nadewszystko wdzisieyszym rzeczy położeniu, pierwszym właścicielom. Hiszpanie walczą za nas więcey niż za swoie dobro, ich powodzenie iest naszym zyskiem; nie radziż więc powaga narodowa i zdrowa polityka abyśmy przemówili do sprzymierzeńców; zabraliśmy wasze skarby kiedy rząd łącznie z Francyą czynił, dziś one zwracamy i was wzywamy abyście zapomnieli na wieki wypadek który hańbą okrywa imie Angielskie. Inne dzienniki dodaią, że Naczelnik wyprawy do Helder i Dunkerki dać z siebie naypierwiey przykład powinien, a potem oycieć iego do podobney nadgrody drugi krok uczynić obowiązany, gdyż pierwszy ma mieć w piastrach Hiszpańskich 20 t. Szterlingow, drugi tey summy połowę.

Wiadomości od stanów ziednoczonych Ameryki północney zgodnie wyrażaią, że negocyacye z nami są zerwane. Oppozycya przeciwna włożonemu na nasze okręta w portach Rzeczypospolitey embargo, zupełnie zmnieyszona nie śmie podnieść głosu za nami, niema wątpliwości, że nowy Kongres utrzyma sekwestr. Maior Pike za rozkazem rządu stanow ziednoczonych przedsiebierze wyprawę do zrzódła rzeki Missysipi i do granic nowego Mexiku.

Naprożno Ministrowie i Naczelnicy utaić chcieli przyczyny powrótu flott naszych z pod Flessingi, ciekawość zgłębiła taiemnicę: starała się nasza eskadra przeciąć kommunikacyą między Flessingą a Anvers, lecz przywitana ogromnemi w Flessingue bateriami, powrócić nagle do portow musiała; nie będą mogli odwiedzić te strony Anglicy, aż znaczne pisiłki odbiorą.

Z Norwegii iest wiadomość że Król Duński nagradzaiąc gorliwość mieszkańców posłał wiele krzyżow Dannebrog X. Krystyanowi, aby sposobem uroczystym ozdobił zasłużeńszych. Dnia 6 sierpnia mieli Duńczycy wkroczyć do Szwecyi, batterye pod Fikemarke i Fuglewig zabrać, szańce tam zniszczyć, oraz szałasy obozowe popalić; wezwano obywatelow do dostarczenia zboża dla woyska za gotowe pieniądze. D. 2 września wbiegli Szwedzi pod Magnord, gdzie zabrawszy walecznego G. Krogh cofneli się. Jednega untorofficyera i 30 żołnierzy mamy obłąkanych. Dnia 3 wtargneli Szwedzi do Norwegii przez Hogsaltar i ustąpili. Dnia 4 straż Szwedzka, pod Moscatze napadniona, straciła 11 ieńców i nieco amunicyi. Maior Coldevin wziol Duves Kanu, szturmował Jerpef Kandse, lecz za nadeyściem posiłkow powrócił do pierwszego stanowiska; korpus Półkownika Bang zabrał w Heriedalen mały magazyn Szwedzki. Niedawno koło Langeland 100 żaglów Angielskich na pułnoc popłyno.

Nie tylko narody Europeyskie czuią brzemie woyny, lecz i opryszki Afrykańskie doświadczaią iey smutnych skutkow: iedni korsarze Francuzcy i Hiszpańscy do Tunis zawiiali: z Malty, Genui, Maselli, Minorki, zkąd dawniey wiele okrętow płyneło, tego roku, żaden prawie nie pokazał się w portach Beia statek. Nadewszystko zarodziło w Tunis zboże, gdy w Malcie i Barcellonie iest niedostatek, lecz handel przerwany żadnego zysku niepozwala; cena więc zboża daleko iest niższa aniżeli kiedykolwiek była. Produkta cudzoziemskie iedne są drogie niezwyczaynie, drugich dostać nie podobna.

W osadach Angielskich na nowey Hollandyi rozruchy panuią. Ukochany dawnieyszy Gubernator Bligh został aresztowany przez Maiora Jonhson w Sydneykowe. Miasto było oświecone na znak powszechney z odmiany radości. Flotta nasza, ze 35 przewozowych złozona, zabiera w Gothenburgu woyska Hiszpańskie maiąc przenosić do Anglii.

ERFURT d. 2 pazdziernika. Napoleon ma tu zabawić do połowy tego miesiąca. Swita Króla Saskiego liczy osob 40. Z posłow zagranicznych, w Paryżu rezyduiących, oprócz naywyżnieyszego, żaden za Jmperatorem tu nieprzyiechał. Poseł Francuzki na dworze Króla Westfalskiego do nas przybył razem z Królem Hieronimem Napoleonem. Xiążęta Weymarscy, Rudelstat, Tour et Taxis, Meklenburgski, Oldenburgski, Gotha, Reuss, Wilhelm Bawarski, Wilhelm Prusski tu się znayduią. Czekamy przybycia Króla Bawarskiego, Króla Wurtemberskiego, Króla Duńskiego, Arcy Xięcia Karola lub Jana, X. Prymasa ze świtą 17 osob, oraz dalszych Xiążąt związku Reńskiego. Liczemy dziś u nas będących XX. panuiących i tytularnych 72. Ziazd tak iest wielki, że od sklepu aż do szczytu wszędzie iest tłum ludu. W. Teatr Francuzki ze 360 osob, pomiędzy któremi iest sławny Talma, da 19 reprezentacyi dla wielkich gości iakich miasto nasze nigdy niemiało.

Dnia 13 września, wielki Kongres pierwszych mocarstw lądowych, zapowiedziany został przez G. Oudinot wszystkim urzędom miasta naszego. Urzędnicy Napoleona uczynili wczesne przygotowanie do przyięcia tylu Monarchow, Królow i Xiążąt. Pierwsze domy, pałac rządowy, wczęści albo w całości zaięte, i ubrane przez Tapiserow oraz Dekoratorów Paryskich zostały. Naypierwszy Król Saski dnia 26 przyiechał i stanoł w przygotowanym dla siebie domie. Gwardya piesza, 17 regiment piechoty, huzarowie, kirysierowie, artyllerya, saperowie, Uniwersytet, władze mieyskie, czekały w bramie chcąc przyiąć Jmperatora Napoleona; o dziewiątey i puł, ieden wystrzał był znakiem że się zbliżył; odpowiedziały batterye dzwony i działa wałowe. Kuryerowie, Heroldowie, Gendarmowie drogę otwierali. Dyrektor miasta Dantzen na czale duchowieństwa, Magistratu, Deputowanych od obywatelów spotkał Monarchę o krokow 500 za bramą, i klucze oddaiąc rzekł: Mam honor oddać klucze miasta Erfurt i prosić o przyięcie naszych uczuciow podziwienia i miłości, iako hołd wierności i posłuszeństwa: przy tem oddał drukow an

przemowę, którą Jmperator łaskawie przyioł i czytał. Pośród tłumu i okrzykow wiechał do miasta i stanoł w rządowym pałacu, gdzie Francuzcy i Niemieccy Magnaci z przyięciem czekali. O dwunastey odwiedził konną Króla Saskiego i nazad po chwili powrócił. O południu wyciągneło woysko swe szeręgi na Ulicy Weymarskiey; o pierwszey obeyrzał regimenta i konną do Weymar wyiechał, z pół drogi wrócił się do miasta przy odgłosie dział i dzwonow. Zabawiwszy Napoleon u wielkich gości, wieczerzał z niemi u siebie. Wieczorem miasto oświecono, rozmaite napisy gorzały. D. 20 lipca roku przeszłego, mielismy szczęście oglądać w murach naszych W. Monarchę, kiedy zyskawszy pokoy powracał. W tem przeciągu dwie odbył podróże, iedną do Włoch od d. 16 listopada do 1 stycznia, drugą do Bayonne od 2 kwietnia do 3 lipca: obie wielkie zwiastowały wypadki, któż niewierzyć może, że teraźnieyszy ziazd ważyć będzie losy iednego kraiu, a nie raczey wszystkich państw Europy?

Dnia 28 Napoleon dawał audyencye Deputowanym miasta, Xiążętom; wieczorem grany był na teatrze Cynna Kornela. W okolicach czynią przygotownia do polowania iakiego dotąd niewidziano; koło Weymar i Jena obrane gaie inną postać biorą; 5 pazdziernika usposobione będą zabawić gości. Tem czasem zadziwia wszystkich piękność gwardyi Jmperaterskiey, a mianowicie zastanawia okazałość gdy stanie w szeręgi. W Weymarze czynią przygotowania do przyięcia gości d. 4 lub 6 pazdziernika. Pędzą zwierze do gaiow: Amfiteatr dla Spektatorow buduią, i wszystko co tylko zadziwić może robią.

Co na tym Kongresie będzie postanowiono, nikt zgadnąc niemoże. Dziś widziemy iak woyska Francuzkie iedne po drugich ciągną do Francyi a potem do Hiszpanii. Niedawno pontony przez Moguncyą przechodziły. Kontingensa Xiążąt Niemieckich iuż są we Francyi. Xże Meklenburski do związku przystąpił.

Miasta Erfurt i Weymar zwróciwszy na siebie uwagę całey Europy, zasługuią na opisanie, czem dawniey były i są dzisiay. Erfurt leży nad rzeką Gere w Turyngii, należało do Elektorow Moguncyi, potem Króla Pruskiego, pozniey do Saxonii. Zle zbudowane, ale warowne, nie ludne iednak wielkie. Ma dwie kapituły, Akademią, kilka bibliotek, 8 Klasztorow, 4 parafie Katolickie i 9 Kościołow Luterskich. Ogromny Kościoł Katedralny ma sklepienie bez kolumn i dzwon od 30000 funtow. Ludność 15 t. Weymar leży nad Jlm, należało do linii Saskiey Ernest, małe nieludne. Zamek Weymarski roku 1611 przez Vilhelma zabudowany; ma bibliotekę, gabinet historyi naturalney, galerią obrazow. Okolice są żyżne. Oba miasta maią fabryki do tkania pończoch.

PARYZ d. 30 września. Nadeszło tu czoło kolumny 6 korpusu W. woyska, spotkane przez urzędnikow u rogatek, powitane było przez Prefekta mową w którey wyraził: napełnia się od dni ośmiu stolica okrzykami ludu na chwałę rycerzow, którzy wzaiemnie głośno przysięgaią, iż mężnemi bydź nieprzestaną. Rycerze z 6 korpusu dodaycie z kolei nowych sił dla publiczney radości. Niech uczty nasze w całem państwie przedłużone, będą wielkim widowiskiem dla potężnych przyiacioł W. Napoleona i w małey liczbie pozostaiących nieprzyiacioł. Niech patrzy świat że cała Francya zaiętą obchodem powrótu swoich bohatyrow i głoszeniem ich zwycięstw, do nowych tryumfow zachęca. Orły wasze tyle maią chwały, iż nic im przydać niemożna dla ziedniania im większego uszanowania lub pomnożenia postrachu. Niech będzie iednak wolno Paryżowi włożyć na nich wieńce złote; chlubić się będzie miasto, gdy idąc do zwycięztwa na widok tey korony przypominać będziecie, że sercem Paryżanie wam towarzyszą, a życzeniem dopomagaią.

Przy odgłosie muzyki i okrzykach całego ludu włożono wieńce na orły; potem G. Marchand naczelnik 6 korpusu mówił: po długiey lecz chwalebney niebytności W. woysko ogląda oyczystą ziemię, która nowych sił dodaie dla odniesienia nowych tryumfow. Przyimuiemy wieńce z zapałem, iako wczesną nadgrodę tego co uczynić powinniśmy. Wyraźcie Jmperatorowi naszą wdzięczność i powiedźcie że będzie nas miał zawsze cierpliwych niezmordowanych i niezwalczonych.

Pociągneli potem żołnierze do ogrodu Tivoli, gdzie pod dwuma namiotami siedli do stołow, zastawionych, mięsem, ciastem, owocami i winem; dla każdego żołnierza daie się pułtora funta chleba, butelka wina; na 16 stawi się szynka, cwierć barana, indyk, i wielki pasztet z cielęciny. Drukowane piosenki po stołach są rozrzucane, za które prędzey żołnierze biorą się, aniżeli za iedzenie; w czasie stołu dla wesołości umyślnie zebrani muzycy piesni ulubione żołnierzowi śpiewaią. Prefekt z urzędnikami i Gendarmami dostrzega porządku i pilnuie aby biesiaduiącym na niczym niezbywało. Żołnierze u stołu przyzwoicie zachowuią się: między dwuma namiotami iest wielka sala w którey ieżdżą Generałowie, Sztab cały i Officyerowie. Tą koleią całe woysko przechodzi Francyą. Mówią że Napoleon i Berthier hetmanić będą w Hiszpanii, przeciw Anglikom, Hiszpanom i rokoszanom.

Fregaty Angielskie naieżdzaią brzegi nasze, lecz zawsze przyięte z hańbą uciekać muszą na głębinę. Pod Palignen dwie fregaty i iedna korweta chciały zabrać z pod bateryow nasz okręt kupiecki. Straszny ogień całą trwał godzinę; nareszcie baterya zmusiła nieprzyiacioł ustępować bez korzyści Nie straciliśmy żadnego, gdy Anglicy wielką stratę ponieść musieli. Podobnież pod miasto Cette przypłyneło 11 statkow, z których 200 ludzi wysiadło dla spalenia okrętów kupieckich i magazynow. Gwardya honorowa i narodowa, piesza i konna, Gendarmowie zmusili nieprzyiacioł do ucieczki. Nazaiutrz 300 Anglikow wysiadło, lecz z równym losem ustępować na statki musieli. Kwatermistrz Gandermow który ich sztuką pokonał, dostał kontuzyi od karabinowey kuli, która mu krzyżyk legii honorowey, urwała. Główna kwatera Króla Józefa w Vitoria, Bessieres za Burgos.

W Wilnie w Drukarni XX. Piiarów Wileńskich.

DODATEK